

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (devátého senátu)

15. června 2017*

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím Ukrajinu — Zmrazení finančních prostředků — Omezení vstupu na území členských států — Fyzická osoba aktivně podporující akce nebo politiky narušující nebo ohrožující Ukrajinu — Povinnost uvést odůvodnění — Zjevně nesprávné posouzení — Svoboda projevu — Přiměřenost — Právo na obhajobu“

Ve věci T-262/15,

Dmitrije Konstantinoviče Kiseleva, s bydlištěm v Korolevu (Rusko), zastoupeného J. Linnekerem, solicitor, T. Ottym, barrister, a B. Kennellym, QC,

žalobce,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené V. Piessevaux a J.-P. Hixem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh založený na článku 263 SFEU a znějící zaprvé na zrušení rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/432 ze dne 13. března 2015, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2015, L 70, s. 47), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2015/427 ze dne 13. března 2015, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2015, L 70, s. 1), zadruhé na zrušení rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1524 ze dne 14. září 2015, kterým se mění rozhodnutí Rady 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2015, L 239, s. 157), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2015/1514 ze dne 14. září 2015, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2015, L 239, s. 30), a zatřetí na zrušení rozhodnutí Rady (SZBP) 2016/359 ze dne 10. března 2016, kterým se mění rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2016, L 67, s. 37), a prováděcího nařízení Rady (EU) 2016/353 ze dne 10. března 2016, kterým se provádí nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2016, L 67, s. 1), v rozsahu, v němž se tyto akty týkají žalobce,

* * Jednací jazyk: angličtina.

TRIBUNÁL (devátý senát),

ve složení G. Berardis (zpravodaj), předseda, V. Tomljenović a D. Spielmann, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: C. Heeren, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 28. září 2016,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový základ sporu

- 1 Dne 17. března 2014 přijala Rada Evropské unie na základě článku 29 SEU rozhodnutí 2014/145/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 16).
- 2 Téhož dne přijala Rada na základě čl. 215 odst. 2 SFEU nařízení (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (Úř. věst. 2014, L 78, s. 6).

- 3 Prováděcím rozhodnutím Rady 2014/151/SZBP ze dne 21. března 2014, kterým se provádí rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2014, L 86, s. 30), a prováděcím nařízením Rady (EU) č. 284/2014 ze dne 21. března 2014, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2014, L 86, s. 27), bylo jméno žalobce Dmitrije Konstantinoviče Kiseleva zapsáno z následujících důvodů na seznamy osob, na něž se vztahují omezující opatření upravená uvedeným nařízením a rozhodnutím (dále jen „dotčené seznamy“):

„Prezidentským výnosem ze dne 9. prosince 2013 byl jmenován ředitelem ruské federální státní tiskové agentury „Rossija Segodnja“; ústřední postava vládní propagandy podporující rozmístění ruských ozbrojených sil na Ukrajině.“

- 4 Následně přijala Rada dne 25. července 2014 rozhodnutí 2014/499/SZBP, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2014, L 221, s. 15), a nařízení (EU) č. 811/2014, kterým se mění nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2014, L 221, s. 11), a to zejména za účelem přizpůsobit kritéria, na jejichž základě se mohou na fyzické či právnické osoby, subjekty nebo orgány vztahovat dotčená omezující opatření.
- 5 Článek 2 odst. 1 a 2 rozhodnutí 2014/145 ve znění rozhodnutí 2014/499 (dále jen „pozměněné rozhodnutí 2014/145“) zní následovně:

„1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které náležejí:

- a) fyzickým osobám, které nesou odpovědnost za činnosti nebo politiky, jež narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny nebo stabilitu či bezpečnost Ukrajiny nebo brání působení mezinárodních organizací na Ukrajině, a fyzickým osobám, které tyto činnosti nebo politiky aktivně podporují nebo je provádějí, a fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům s nimi spojeným;

[...]

tak jak jsou uvedeny na seznamu v příloze, nebo které jsou těmito osobami, subjekty či orgány vlastněny, drženy či kontrolovány.

2. Žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje se [přímo ani nepřímo] nezpřístupní fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům uvedeným v příloze, ani v jejich prospěch.“

- 6 Podrobná pravidla tohoto zmrazení finančních prostředků jsou stanovena v dalších odstavcích téhož článku.
- 7 Článek 1 odst. 1 písm. a) pozměněného rozhodnutí 2014/145 zakazuje vstup na území členských států nebo průjezd přes ně fyzickým osobám splňujícím kritéria, která jsou v podstatě totožná s kritérii uvedenými v čl. 2 odst. 1 písm. a) téhož rozhodnutí.
- 8 Nařízení č. 269/2014, ve znění nařízení č. 811/2014 (dále jen „pozměněné nařízení č. 269/2014“), stanoví přijetí opatření, jimiž se zmrazují finanční prostředky, a obsahuje pravidla pro toto zmrazení, která jsou v podstatě totožná s pravidly uvedenými v pozměněném rozhodnutí 2014/145. Článek 3 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení totiž v podstatě přebírá čl. 2 odst. 1 písm. a) uvedeného rozhodnutí.
- 9 Dopisem ze dne 4. února 2015 (dále jen „dopis ze dne 4. února 2015“) požádal žalobce prostřednictvím svých advokátů Radu na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. 2001, L 145, s. 43) mimo jiné o přístup k dokumentům, o něž byl opřen zápis jeho jména na dotčené seznamy.
- 10 Rada jej dopisem ze dne 13. února 2015 zaslaným jeho advokátům informovala mimo jiné o skutečnosti, že zamýšlí dobu platnosti omezujících opatření, která se jej týkají, prodloužit až do září 2015, a vyzvala jej, aby nejpozději do 26. února 2015 předložil v této souvislosti připomínky.
- 11 Na tuto výzvu odpověděl žalobce prostřednictvím těchto advokátů dopisem ze dne 25. února 2015 (dále jen „dopis ze dne 25. února 2015“) a uvedl, že přijetí omezujících opatření proti němu není důvodné.
- 12 Dne 13. března 2015 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2015/432, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2015, L 70, s. 47), a prováděcí nařízení (EU) 2015/427, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2015, L 70, s. 1), (dále jen „akty z března 2015“), jimiž po přezkoumání každého zápisu ponechala jméno žalobce na dotčených seznamech až do 15. září 2015, aniž se změnilo odůvodnění týkající se žalobce.
- 13 Dopisem ze dne 16. března 2015 (dále jen „dopis ze dne 16. března 2015“) oznámila Rada advokátům žalobce akty z března 2015 a mimo jiné uvedla, že jeho argumenty v dopise ze dne 25. února 2015 nezpochybňují podloženost odůvodnění uvedeného k jeho osobě, jelikož ruská federální státní tisková agentura Rossiya Segodnja (dále jen „RS“) prezentovala události na Ukrajině příznivě ve prospěch ruské vlády a poskytovala tím podporu politice uvedené vlády ohledně situace na Ukrajině.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 14 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 22. května 2015 podal žalobce žalobu, jíž se domáhal zrušení aktů z března 2015 v rozsahu, v němž se týkají jeho osoby.
- 15 Dne 14. září 2015 Rada rozhodnutím (SZBP) 2015/1524, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2015, L 239, s. 157), a prováděcím nařízením (EU) 2015/1514, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2015, L 239, s. 30), (dále jen „akty ze září 2015“), prodloužila platnost dotčených omezujících opatření až do 15. března 2016, aniž se změnilo odůvodnění týkající se žalobce.

- 16 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 24. listopadu 2015 upravil žalobce v souladu s článkem 86 jednacího řádu Tribunálu žalobu tak, aby se vztahovala rovněž na zrušení aktů ze září 2015 v rozsahu, v němž se jej týkají.
- 17 Rada se k této úpravě žaloby vyjádřila v podání doručeném kanceláři Tribunálu dne 6. ledna 2016.
- 18 Rozhodnutím (SZBP) 2016/359, kterým se mění rozhodnutí 2014/145 (Úř. věst. 2016, L 67, s. 37), a prováděcím nařízením (EU) 2016/353, kterým se provádí nařízení č. 269/2014 (Úř. věst. 2016, L 67, s. 1), (dále jen „akty z března 2016“) prodloužila Rada dne 10. března 2016 platnost dotčených omezujících opatření až do 15. září 2016, aniž se změnilo odůvodnění týkající se žalobce.
- 19 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 20. května 2016 upravil žalobce žalobu tak, aby zněla rovněž na zrušení aktů z března 2016, v rozsahu, v němž se jej týkají.
- 20 Rada se k této úpravě žaloby vyjádřila v podání doručeném kanceláři Tribunálu dne 14. června 2016.
- 21 Na návrh soudce zpravodaje Tribunál (devátý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření upravených čl. 89 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu položil účastníkům otázky a vyzval je, aby část z nich zodpověděli písemně a ostatní na jednání.
- 22 Písemné odpovědi účastníků řízení byly doručeny kanceláři Tribunálu ve stanovené lhůtě.
- 23 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 28. září 2016. Při této příležitosti Tribunál povolil žalobci předložit dokument, jenž byl předán následujícího dne. Rada předložila písemné připomínky k tomuto dokumentu dne 24. října 2016 a předseda devátého senátu Tribunálu uzavřel ústní část řízení dne 26. října téhož roku.
- 24 Žalobce navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil akty z března 2015, září 2015 a z března 2016 (dále jen „napadené akty“) v rozsahu, v němž se jej týkají;
 - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 25 Rada navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl;
 - zamítl úpravy žaloby,
 - uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

- 26 Na podporu žaloby uvádí žalobce šest žalobních důvodů, z nichž první vychází ze zjevně nesprávného posouzení, pokud jde o použití kritéria pro zápis uvedeného v čl. 1 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 1 písm. a) pozměněného rozhodnutí 2014/145, jakož i v čl. 3 odst. 1 písm. a) pozměněného nařízení č. 269/2014 na jeho situaci, druhý se týká porušení práva na svobodu projevu, předmětem třetího žalobního důvodu je porušení práv na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu, čtvrtý vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, pátý žalobní důvod, vznesený podpůrně, se týká skutečnosti, že dotčené kritérium je neslučitelné s právem na svobodu projevu, a je tedy protiprávní, jestliže umožňuje přijetí omezujících opatření vůči novinářům využívajícím tohoto práva, a předmětem

šestého žalobního důvodu je porušení dohody o partnerství a spolupráci uzavřené mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Ruskou federací na straně druhé (Úř. věst. 1997, L 327, s. 3) (dále jen „dohoda o partnerství“).

- 27 Nejprve je třeba posoudit šestý žalobní důvod, poté čtvrtý, následně první a druhý žalobní důvod, po nich pátý a nakonec třetí žalobní důvod.

A – K šestému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení dohody o partnerství

- 28 Žalobce tvrdí, že Rada při přijetí dotčených omezujících opatření nezohlednila požadavky dohody o partnerství. Napadené akty porušují podle jeho názoru konkrétně čl. 52 odst. 1, 5 a 8 této dohody, podle kterého jsou zakázána omezení volného pohybu kapitálu mezi Unií a Ruskem, smluvní strany se zdrží zavedení nových omezení po pětiletém přechodném období a mají povinnost konzultovat Radu pro spolupráci zřízenou podle článku 90 této dohody. Podle názoru žalobce se navíc Rada nesnažila porušení dohody o partnerství odůvodnit. V tomto ohledu tento tvrdí, že 2014/145 ani nařízení č. 269/2014, ve znění pozdějších změn, neobsahují ustanovení, jež by mohla odůvodnit omezující opatření z hlediska čl. 99 bodu 1 písm. d) dohody o partnerství, který jejím stranám umožňuje odchýlit se od této dohody a přijmout opatření, jež jsou nezbytná k ochraně podstatných bezpečnostních zájmů „v době války nebo vážného mezinárodního napětí představujícího hrozbu války“.
- 29 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 30 Úvodem je třeba připomenout, že je pravda, že čl. 52 odst. 1, 5 a 8 dohody o partnerství zaručuje volný pohyb kapitálu mezi Unií a Ruskou federací.
- 31 Článek 99 bod 1 písm. d) této dohody však stanoví výjimku, již může každá ze stran jednostranně využít k přijetí opatření, která pokládá za nezbytná pro ochranu svých podstatných bezpečnostních zájmů, zejména „v době války nebo vážného mezinárodního napětí představujícího hrozbu války nebo z důvodu plnění závazků přijatých k zachování míru a mezinárodní bezpečnosti“.
- 32 Zaprvé je třeba uvést, jak zdůraznila Rada, že dohoda o partnerství neukládá straně, která chce přijmout opatření na základě tohoto ustanovení, aby druhou stranu předem informovala, ani aby ji konzultovala či jí sdělila důvody těchto opatření.
- 33 Zadruhé, pokud jde o situaci na Ukrajině v době, kdy byly napadené akty přijaty, lze mít za to, že akce Ruské federace představují „případ války nebo vážného mezinárodního napětí představujícího hrozbu války“ ve smyslu článku 99 bodu 1 písm. d) dohody o partnerství. S ohledem na zájem, který má Unie a její členské státy na stabilitě Ukrajiny jako sousedního státu, bylo možné považovat za nezbytné zavedení omezujících opatření za účelem vyvinutí tlaku na Ruskou federaci, aby ukončila činnost, která narušuje nebo ohrožuje územní celistvost, svrchovanost nebo nezávislost Ukrajiny. Kromě toho mohou taková opatření směřovat „k zachování míru a mezinárodní bezpečnosti“, což také uvedený článek zmiňuje.
- 34 Je tedy třeba mít za to, že dotčená omezující opatření jsou slučitelná s výjimkami týkajícími se bezpečnosti upravenými v článku 99 bodu 1 písm. d) dohody o partnerství.
- 35 Vzhledem k předchozím úvahám musí být šestý žalobní důvod zamítnut.

B – Ke čtvrtému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění

- 36 Žalobce uvádí, že odůvodnění Rady týkající se zápisu a ponechání jeho jména na dotčených seznamech není dostatečně přesné a konkrétní. Vágní charakter tohoto odůvodnění, i za předpokladu, že by bylo podložené, mu neumožňuje účinně zpochybnit vůči němu uvedená tvrzení.
- 37 Žalobce také tvrdí, že uvedené odůvodnění nelze doplnit tvrzeními obsaženými v dopise ze dne 16. března 2015 (viz bod 13 výše).
- 38 Rada s argumenty žalobce nesouhlasí.
- 39 Je třeba připomenout, že povinnost odůvodnit akt nepříznivě zasahující do něčího právního postavení, jak je stanovena v čl. 296 druhém pododstavci SFEU a čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), má za cíl poskytnout dotčené osobě dostatečné informace pro zjištění, zda je akt opodstatněný, nebo zda je případně stížen vadou, která umožňuje napadnout jeho platnost před unijním soudem, a také umožnit unijnímu soudu přezkoumat legalitu tohoto aktu. Takto stanovená povinnost odůvodnění představuje základní zásadu unijního práva, od které se lze odchýlit jen z naléhavých důvodů. Odůvodnění tudíž musí být dotčené osobě v zásadě sděleno současně s aktem, který nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení, přičemž jeho neexistence nemůže být zhojena skutečností, že se dotčená osoba dozví důvody aktu v průběhu řízení před unijním soudem (viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 85 a citovaná judikatura).
- 40 Pokud tedy naléhavé důvody související s bezpečností Unie nebo jejích členských států či jejich zahraniční politikou nebrání sdělení určitých poznatků, je Rada povinna seznámit osobu nebo subjekt, vůči nimž jsou namířena omezující opatření, se specifickými a konkrétními důvody, proč má za to, že tato opatření musela být přijata. Musí tedy uvést skutkové a právní okolnosti, na kterých závisí právní odůvodnění předmětných opatření, a úvahy, které ji vedly k jejich přijetí (viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 86 a citovaná judikatura).
- 41 Odůvodnění musí být dále přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, jimž je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož dostatečnost odůvodnění musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Konkrétně akt nepříznivě zasahující do právního postavení je dostatečně odůvodněn, jestliže byl vydán v souvislostech, které jsou dotčené osobě známy a umožňují jí pochopit dosah opatření, které vůči ní bylo přijato (viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 87 a citovaná judikatura).
- 42 V projednávaném případě se odůvodnění uvedené ve vztahu k žalobci v napadených aktech shoduje s tím, které bylo uvedeno výše v bodě 3.
- 43 Je třeba uvést, že toto odůvodnění sice výslovně neuvádí, z jakého kritéria Rada vycházela, když ponechala jméno žalobce na dotčených seznamech, avšak z tohoto odůvodnění dostatečně jasné vyplývá, že Rada uplatnila kritérium uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. a) a čl. 2 odst. 1 písm. a) pozměněného rozhodnutí 2014/145, jakož i v čl. 3 odst. 1 písm. a) pozměněného nařízení č. 269/2014, pokud jde o fyzické osoby aktivně podporující činnosti nebo politiky, jež narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny (dále jen „dotčené kritérium“).

- 44 V dotčeném odůvodnění totiž Rada nejprve připomněla, že žalobce byl výnosem prezidenta ze dne 9. prosince 2013 jmenován ředitelem RS, a následně uvedla, že žalobce je ústřední postavou ruské vládní propagandy podporující rozmístění ruských ozbrojených sil na Ukrajině.
- 45 Toto odůvodnění tedy umožňuje pochopit, že důvod pro zápis a ponechání jména žalobce na dotčených seznamech vychází ze skutečnosti, že Rada dospěla k závěru, že žalobce prostřednictvím své řídicí funkce v RS a svými prohlášeními jako novinář propagoval vojenské akce Ruské federace na Ukrajině, a patřil tak k osobám aktivně podporujícím činnosti nebo politiky narušující nebo ohrožující územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.
- 46 Připomínky, které žalobce předložil Radě v dopise ze dne 25. února 2015, navíc potvrzují, že pochopil, že se na něj dotčená omezující opatření vztahují právě z důvodu jeho role a profesního chování.
- 47 Pokud jde o upřesnění Rady v dopise ze dne 16. března 2015, je třeba poznamenat, jak správně uvedla, že tento dopis obsahující doplňující důvody, který byl zaslán v rámci výměny dokumentů mezi Radou a žalobcem, může být zohledněn při přezkoumávání těchto aktů. (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2013, Bank Melli Iran v. Rada, T-35/10 a T-7/11, EU:T:2013:397, bod 88).
- 48 Bylo by tedy sice vhodnější, aby doplňující důvody byly obsaženy přímo v napadených aktech, nejen v dopise ze dne 16. března 2015, avšak odůvodnění napadených aktů je nutné posoudit rovněž s ohledem na upřesnění, která Rada poskytla v tomto dopise, jenž byl odpovědí na dopis žalobce ze dne 25. února 2015, a jež se týkala skutečnosti, že RS prezentovala události, které probíhaly na Ukrajině, příznivě ve prospěch ruské vlády a podporovala tak politiku uvedené vlády ohledně situace na Ukrajině.
- 49 Rada každopádně správně uvádí, že dopis ze dne 16. března 2015 odkazuje podstatnou měrou na odůvodnění napadených aktů. Je sice pravda, že předmět propagandy vytýkané žalobci a RS se obecně týká ruské politiky vůči Ukrajině, avšak tato otázka úzce souvisí s rozmístěním ruských ozbrojených sil v této zemi. Žalobce navíc ještě před obdržení uvedeného dopisu pochopil, že se předmětná propaganda neomezuje na rozmístění ruských ozbrojených sil, jelikož v dopise ze dne 25. února 2015 odkázal obecně na absenci svého vlivu na „situaci na Ukrajině“ a absenci jakékoli kauzální souvislosti mezi „jakoukoli ruskou činností na Ukrajině“ a jeho rolí ředitele a novináře.
- 50 S ohledem na výše uvedené je třeba dospět k závěru, že zaprvé odůvodnění uvedené Radou v napadených aktech umožnilo žalobci pochopit důvody, proč bylo jeho jméno ponecháno na dotčených seznamech, a to tím spíše, že lze rovněž zohlednit upřesnění obsažená v dopise ze dne 16. března 2015, a zadruhé, že Tribunál je s to provést přezkum podloženosti tohoto odůvodnění.
- 51 Je tedy třeba konstatovat, že Rada dostála povinnosti uvést odůvodnění zakotvené v článku 296 SFEU.
- 52 Otázka podloženosti uvedeného odůvodnění nebude posouzena v rámci tohoto žalobního důvodu, nýbrž spadá do posouzení prvního a druhého žalobního důvodu. V tomto ohledu je třeba připomenout, že povinnost odůvodnit akt je podstatnou formální náležitostí, kterou je nutné odlišit od otázky podloženosti odůvodnění, která je otázkou materiální legality sporného aktu. Odůvodnění aktu je totiž formálním vyjádřením důvodů, na kterých tento akt spočívá. Jestliže jsou tyto důvody stiženy vadami, je jimi stižena materiální legalita uvedeného aktu, avšak nikoli jeho odůvodnění, které může být dostačující, i když obsahuje vadné důvody (viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, Mayaleh v. Rada, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 96 a citovaná judikatura).
- 53 Čtvrtý žalobní důvod je proto třeba zamítnout.

C – K prvnímu a druhému žalobnímu důvodu vycházejícím ze zjevně nesprávného posouzení, pokud jde o použití dotčeného kritéria na situaci žalobce, a z porušení práva na svobodu projevu

- 54 Žalobce po připomenutí obecných zásad týkajících se především rozsahu soudního přezkumu poukazuje na to, že Rada neprokázala pomocí důkazů představujících pevný skutkový základ, že jeho případ odpovídá dotčenému kritériu, které nemůže mířit na jakýkoli druh podpory činností nebo politik, které narušují nebo ohrožují územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny či stabilitu nebo bezpečnost Ukrajiny. Toto kritérium musí dodržovat zásadu právní jistoty a být vykládáno v souladu s ustanoveními o svobodě projevu obsaženými v článku 11 Listiny a článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“).
- 55 Konkrétně žalobce v první řadě poznamenává, že meze uvedeného práva musí být upraveny zákonem v souladu se zásadou právní jistoty, musí sledovat cíl obecného zájmu a být nezbytné a přiměřené tomuto cíli, aniž bude dotčena samotná podstata této svobody a významně narušena činnost novinářů. Rovněž pojmy národní bezpečnost a nenávistné projevy je třeba vykládat úzce.
- 56 Zadruhé žalobce tvrdí, že Rada nepředložila spolehlivé důkazy prokazující, že propagoval ruskou politiku na Ukrajině.
- 57 Rada připomíná, že se dotčené kritérium vztahuje na fyzické osoby, které aktivně podporují činnosti nebo politiky narušující či ohrožující územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, nebo stabilitu nebo bezpečnost Ukrajiny, což je případ žalobce. Podle jejího názoru není tedy nezbytné prokázat, že za tyto činnosti nebo politiky jsou odpovědné tyto samotné osoby, ale postačuje, že tyto osoby poskytují v tomto ohledu kvalitativně či kvantitativně významnou podporu, což je slučitelné se zásadou právní jistoty.
- 58 Konkrétně Rada zaprvé uvádí, že určení žalobce na základě tohoto kritéria neporušuje právo na svobodu projevu, jelikož je upraveno zákonem, je v souladu s cílem podle čl. 21 odst. 2 písm. c) SEU, jímž je vyvinutí tlaku na ruskou vládu, aby ukončila činnost ohrožující Ukrajinu, a nebrání žalobci vykonávat novinářskou činnost a vyjadřovat názory. Meze kladené právu žalobce jsou proto slučitelné s čl. 52 odst. 1 Listiny a s čl. 10 odst. 2 EÚLP.
- 59 Zadruhé Rada poznamenává, že její závěr, podle něhož je žalobce ústřední postavou propagandy podporující aktivně politiku ruské vlády na Ukrajině, je podložen více spolehlivými důkazy.
- 60 Posouzení těchto argumentů je vhodné nejprve zahájit připomenutím zásad týkajících se přezkumu prováděného Tribunálem, jakož i nezbytnosti vykládat dotčené kritérium z hlediska primárního práva a především svobody projevu, která je jeho součástí.

1. K rozsahu soudního přezkumu

- 61 Je nutno připomenout, že co se týče obecných pravidel vymezujících podmínky omezujících opatření, má Rada v souladu s judikaturou širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o skutečnosti, které mají být zohledněny při přijímání hospodářských a finančních sankcí na základě článku 215 SFEU, v souladu s rozhodnutím přijatým na základě kapitoly 2 hlavy V Smlouvy o EU, a zejména článku 29 SEU. Jelikož unijní soud nemůže nahradit posouzení Rady svým hodnocením důkazů, skutečností a okolností odůvodňujících přijetí takových opatření, musí se přezkum vykonávaný unijním soudem omezit na ověření dodržení procesních pravidel a pravidel týkajících se odůvodnění, věcné správnosti skutkových zjištění, jakož i neexistence zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu a zneužití pravomoci. Tento omezený přezkum se použije zejména na posouzení úvah o účelnosti, na kterých jsou taková opatření založena (viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, Mayaleh v. Rada, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 127 a citovaná judikatura).

- 62 Přestože má Rada širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o obecná kritéria, která je třeba vzít v úvahu pro účely přijetí omezujících opatření, účinnost soudní kontroly zaručené v článku 47 Listiny vyžaduje, aby se unijní soud při přezkumu legality důvodů, o které se opírá rozhodnutí o zápisu jména určité osoby na seznam osob, vůči nimž jsou namířena omezující opatření, nebo o jejím ponechání na tomto seznamu, ujistil o tom, že se toto rozhodnutí, které má ve vztahu k ní charakter individuálního rozhodnutí, opírá o dostatečně pevný skutkový základ. Je proto třeba ověřit skutečnosti uváděné v odůvodnění, ze kterého dané rozhodnutí vychází, tak aby se soudní přezkum neomezil na posouzení abstraktní pravděpodobnosti uváděných důvodů, ale aby se zaměřil na otázku, zda jsou tyto důvody, nebo alespoň jeden z nich, který je sám o sobě považován za dostatečnou oporu tohoto rozhodnutí, podloženy dostatečně přesným a konkrétním způsobem (viz rozsudky ze dne 21. dubna 2015, *Anboubá v. Rada*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, body 41 a 45, a ze dne 26. října 2015, *Portnov v. Rada*, T-290/14, EU:T:2015:806, bod 38 a citovaná judikatura).
- 63 V případě zpochybnění je úkolem příslušného unijního orgánu, aby prokázal, že jsou důvody uplatňované vůči dotyčné osobě podložené, přičemž tato osoba není povinna předložit důkaz o opaku svědčící o tom, že uvedené důvody podložené nejsou (rozsudky ze dne 18. července 2013, *Komise a další v. Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 121, a ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 128).

2. K výkladu dotčeného kritéria ve světle primárního práva a zejména svobody projevu

- 64 Je třeba uvést, že Rada sice má při vymezování kritérií, na jejichž základě lze osobám nebo subjektům uložit omezující opatření, široký prostor pro uvážení, avšak tato kritéria lze považovat za slučitelná s unijním právním řádem pouze tehdy, když jim může být přikládán význam, který je slučitelný s požadavky obsaženými v normách vyšší právní síly, jež musí respektovat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2016, *Janukovyč v. Rada*, T-346/14, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2016:497, bod 100).
- 65 Tato obecná kritéria je proto nezbytné vykládat v souladu s požadavky primárního práva.
- 66 V tomto ohledu je nutné poznamenat, že právo na svobodu projevu je součástí primárního práva. Listina, které čl. 6 odst. 1 SEU přiznává stejnou právní sílu jako Smlouvám, stanoví v článku 11 následující:
- „1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice.
2. Svoboda a pluralita sdělovacích prostředků musí být respektována.“
- 67 Toto právo není absolutní, jelikož čl. 52 odst. 1 Listiny stanoví:
- „Každé omezení výkonu práv a svobod uznaných touto listinou musí být stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod. Při dodržení zásady proporcionality mohou být omezení zavedena pouze tehdy, pokud jsou nezbytná a pokud skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého.“
- 68 Podobná ustanovení obsahuje EÚLP, na kterou odkazuje čl. 6 odst. 3 SEU. Její článek 10 totiž stanoví:
- „1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování veřejné moci a bez ohledu na hranice. [...]

2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.“

69 Právo na svobodu projevu nemá podle judikatury povahu absolutní výsady, a může proto podléhat omezením za podmínek uvedených v čl. 52 odst. 1 Listiny. K tomu, aby bylo porušení svobody projevu a svobody médií v souladu s unijním právem, musí splňovat tři podmínky. Zaprvé musí být omezení „stanoveno zákonem“. Jinými slovy, orgán Unie přijímající opatření, která mohou omezit svobodu projevu určité osoby, musí mít pro své jednání právní základ. Zadruhé musí dotčené omezení sledovat cíl obecného zájmu, který uznává Unie. Zatřetí nesmí být dotčené omezení nepřiměřené (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. prosince 2015, *Sarafráz v. Rada*, T-273/13, nezveřejněný, EU:T:2015:939, body 177 až 182 a 184).

70 Tyto podmínky se v podstatě shodují s podmínkami formulovanými v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), podle níž musí být zásah do výkonu práva na svobodu projevu ve světle čl. 10 odst. 2 EÚLP „stanoven zákonem“, musí směřovat k jednomu či více legitimním cílům uvedeným v tomto ustanovení a být „nezbytný v demokratické společnosti“ pro uskutečnění tohoto či těchto cílů (ESLP, 15. října 2015, *Perinçek v. Švýcarsko*, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, bod 124). Z toho vyplývá, že dotčené kritérium musí být vykládáno v tom smyslu, že Rada mohla přijmout omezující opatření umožňující omezit svobodu projevu žalobce za předpokladu, že tato omezení dodržují podmínky připomenuté výše, jež musí být splněny kumulativně, aby tato svoboda mohla být legitimně omezena.

71 Bude tedy nutné ověřit, zda omezující opatření týkající se žalobce jsou stanovena zákonem, směřují k dosažení cíle obecného zájmu a nejsou nepřiměřená.

a) K podmínce, podle níž musí být každé omezení svobody projevu „stanoveno zákonem“

72 Pokud jde o otázku, zda dotčená omezení byla stanovena zákonem, je třeba uvést, že tato opatření jsou uvedena v aktech, které mají mimo jiné obecnou působnost a mají zaprvé jasný právní základ v unijním právu, kterým je článek 29 SEU a článek 215 SFEU, a zadruhé jsou dostatečně odůvodněna co do své působnosti i důvodů jejich použití na žalobce (viz body 42 až 51 výše) (obdobně viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 176 a citovaná judikatura). Je však nutné prokázat, zda žalobce mohl důvodně očekávat, že dotčené kritérium, které odkazuje na pojem „aktivní podpora“, lze použít na jeho situaci, jež je v zásadě chráněna svobodou projevu.

73 V tomto ohledu je sice pravda, že napadené akty neobsahují přesnou definici pojmu „aktivní podpora“, avšak tento pojem je nutno chápat pouze v tom smyslu, že se vztahuje na osoby, které, ač samy neodpovídají za činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu a samy tuto činnost nebo politiku neprovádějí, poskytují těmto politikám a činnostem podporu.

74 Kromě toho je nutné uvést, že dotčené kritérium nezahrnuje veškerou formu podpory ruské vládě, ale pouze formy podpory, které svým kvantitativním a kvalitativním významem přispívají k pokračování její činnosti a politiky, jež destabilizují Ukrajinu. Podle výkladu podaného v rámci přezkumu unijním soudem z hlediska cíle, jímž je vyvinout tlak na ruskou vládu, aby ukončila uvedenou činnost a politiku, dotčené kritérium definuje objektivně vymezenou kategorii osob a subjektů, jejichž finanční prostředky mohou být zmrazeny (v tomto smyslu viz obdobně rozsudek ze dne 16. července 2014, *National Iranian Oil Company v. Rada*, T-578/12, nezveřejněný, EU:T:2014:678, bod 119).

- 75 Při výkladu tohoto kritéria musí být zohledněna judikatura ESLP, která uznává nemožnost dosažení absolutní přesnosti při vypracovávání zákonů, a to především v oblastech, v nichž se situace mění v závislosti na převládajících názorech ve společnosti, a která připouští, že nezbytnost vyhnout se nepružnosti a přizpůsobení se změnám okolností znamená, že řada zákonů využívá více méně vágních formulací, jejichž výklad a aplikace závisí na praxi. Podmínka, podle níž musí zákon jasně definovat protiprávní jednání, je splněna, pokud se právní subjekt může ze znění příslušného ustanovení a případně za pomoci výkladu podaného soudy dozvědět, jaká jednání a opomenutí zakládají jeho odpovědnost (v tomto smyslu viz ESLP, 15. října 2015, *Perinçek v. Švýcarsko*, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, body 133 a 134).
- 76 S ohledem na významnou roli sdělovacích prostředků a především audiovizuálních médií v současné společnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ESLP ze dne 17. září 2009, *Manole a další v. Moldavsko*, CE:ECHR:2009:0917JUD001393602, bod 97, a ze dne 16. června 2016, *Delfi v. Estonsko*, CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, bod 134) bylo přitom předvídatelné, že se na rozsáhlou mediální podporu činností a politikám ruské vlády destabilizujícím Ukrajinu, šířenou především prostřednictvím velmi populárních pořadů osobou jmenovanou výnosem prezidenta Putina ředitelem RS, jež je tiskovou agenturou, kterou samotný žalobce nazývá „unitárním podnikem“ ruského státu, může vztahovat kritérium založené na pojmu „aktivní podpora“, pokud z něj plynoucí omezení svobody projevu ovšem splňují ostatní podmínky požadované k legitimnímu omezení této svobody.
- 77 Kromě toho je nutné uvést, že na rozdíl od tvrzení žalobce neumožňuje judikatura podaná v rozsudku ze dne 23. září 2014, *Michalčanka v. Rada* (T-196/11 a T-542/12, nezveřejněný, EU:T:2014:801) dospět k závěru, že se pojem „aktivní podpora“ vztahuje na činnost novináře pouze tehdy, když jeho vyjádření mají konkrétní dopad. Jak totiž Rada správně poznamenává, Tribunál se v uvedeném rozsudku nevyslovil ke svobodě projevu, ale dospěl k závěru, že Rada neprokázala, že se na případ žalobce ve věci, ve které byl uvedený rozsudek vydán, vztahují kritéria určení stanovená v aktech, o které se v dané věci jednalo. Tato kritéria se týkala především osob odpovědných za porušování mezinárodních volebních standardů, jimiž se vyznačovala volba prezidenta v Bělorusku dne 19. prosince 2010, a osob odpovědných za závažná porušování lidských práv či represe vůči občanské společnosti a demokratické opozici v uvedené zemi. Právě za těchto okolností Tribunál rozhodl, že Rada nepředložila důkazy umožňující prokázat vliv, konkrétní dopad a především odpovědnost, kterou mohl mít žalobce, jakož i případně televizní pořad, který prezentoval, v souvislosti s porušováním mezinárodních volebních standardů a represemi proti občanské společnosti a demokratické opozici (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. září 2014, *Michalčanka v. Rada* T-196/11 a T-542/12, nezveřejněný, EU:T:2014:801, body 7, 8, 15, 134 a 135).
- 78 V projednávaném případě je přitom kritérium „aktivní podpory“ uplatněné Radou na žalobce širší než kritéria založená na odpovědnosti, jež byla předmětem věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 23. září 2014, *Michalčanka v. Rada* (T-196/11 a T-542/12, nezveřejněný, EU:T:2014:801). Žalobce se tedy nemůže uvedeného rozsudku dovolávat na podporu svého tvrzení, že Rada měla prokázat konkrétní účinky jeho vyjádření.
- 79 Za těchto okolností je třeba podmínku, že omezení svobody projevu musí být stanovena zákonem, považovat v projednávaném případě za splněnou.
- b) Ke sledování cíle obecného zájmu
- 80 Pokud jde o podmínku týkající se sledování cíle obecného zájmu, který jako takový uznává Unie, musí být uvedeno, že Rada prostřednictvím omezujících opatření přijatých konkrétně na základě dotčeného kritéria usiluje o vyvinutí tlaku na ruské orgány, aby ukončily činnost a politiku destabilizující Ukrajinu, což odpovídá jednomu z cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP).

- 81 Přijetí omezujících opatření především vůči osobám, které aktivně podporují činnost a politiku ruské vlády destabilizující Ukrajinu, naplňuje cíl uvedený v čl. 21 odst. 2 písm. c) SEU, jímž je zachování míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti v souladu s cíli a zásadami Charty Organizace spojených národů.
- 82 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, jak tvrdila i Rada, že dne 27. března 2014 přijalo Valné shromáždění Organizace spojených národů rezoluci 68/262, nazvanou „Územní celistvost Ukrajiny“, jejímž prostřednictvím byla připomenuta povinnost, kterou mají všechny státy na základě článku 2 Charty Spojených národů, a sice vystříhat se v mezinárodních stycích hrozby silou nebo použití síly proti územní celistvosti nebo politické nezávislosti kteréhokoli státu a řešit mezinárodní spory pokojnými prostředky. Ocenila neustávající snahy zejména mezinárodních a regionálních organizací o uklidnění situace na Ukrajině. Ve výroku této rezoluce Valné shromáždění zejména zopakovalo význam svrchovanosti, politické nezávislosti, jednotnosti a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznávaných hranic a vyzvalo všechny strany k okamžitému nalezení mírového řešení situace na Ukrajině, k umírněnosti a zdržení se jakýchkoliv jednostranných kroků a projevů podněcujících zvyšování napětí a k plnému zapojení do mezinárodních snah o zprostředkování řešení.
- 83 Je proto třeba dospět k závěru, že podmínka týkající se sledování cíle obecného zájmu je v projednávaném případě splněna.

c) K podmínce, že omezující opatření nesmí být vůči žalobci nepřiměřená

- 84 Podmínka, že omezení svobody projevu plynoucí z dotčených omezujících opatření nesmí být nepřiměřená, má dva aspekty: tato omezení musí být jednak nezbytná pro sledovaný cíl a jemu přiměřená a jednak nesmí být narušena podstata této svobody (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. prosince 2015, *Sarafraz v. Rada*, T-273/13, nezveřejněný, EU:T:2015:939, bod 184 a citovaná judikatura).

K nezbytnosti a přiměřenosti omezení

- 85 Co se týče zaprvé nezbytnosti dotčených omezení, je třeba konstatovat, že alternativní a méně omezující opatření, jako je systém předchozího povolení nebo povinnost dodatečného odůvodnění využití vyplacených finančních prostředků, neumožňují dosáhnout sledovaného cíle, jímž je vyvinutí tlaku na ruské činitele s rozhodovací pravomocí odpovědné za situaci na Ukrajině, stejně účinně, zejména vzhledem k možnosti uložená omezení obejít (obdobně viz rozsudek ze dne 12. března 2014, *Al Assad v. Rada*, T-202/12, EU:T:2014:113, bod 117 a citovaná judikatura).
- 86 Zadruhé, pokud jde o přiměřenost dotčených omezení, je třeba připomenout judikaturu týkající se zásady proporcionality a omezení svobody projevu, jakož i uvést, jak mohou být použity na konkrétní případ žalobce, jak se jeví na základě důkazního materiálu obsaženého ve spisu Rady.
- 87 Zásada proporcionality coby obecná zásada unijního práva vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekročily meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení cílů sledovaných dotčenou právní úpravou. Pokud se tedy nabízí volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření a způsobené nepříznivé následky nesmí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (viz rozsudek ze dne 4. prosince 2015, *Sarafraz v. Rada*, T-273/13, EU:T:2015:939, bod 185 a citovaná judikatura).
- 88 V tomto ohledu judikatura upřesňuje, že co se týče soudního přezkumu dodržování zásady proporcionality, je třeba unijnímu zákonodárci přiznat širokou posuzovací pravomoc v oblastech, které z jeho strany předpokládají rozhodnutí politické, ekonomické a sociální povahy, v nichž má provést komplexní posouzení. Legalita opatření přijatého v těchto oblastech proto může být narušena pouze

zjevně nepřiměřeným charakterem takového opatření ve vztahu k cíli, který hodlá příslušný orgán sledovat (viz rozsudek ze dne 28. listopadu 2013, Rada v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 120 a citovaná judikatura).

- 89 V judikatuře ESLP lze konkrétně v otázce omezení svobody projevu vysledovat několik zásad.
- 90 Zprvve v této judikatuře bylo uvedeno, že svoboda projevu představuje jeden ze základních pilířů demokratické společnosti a jednu ze základních podmínek pro její pokrok a rozvoj každého jednotlivce a že v zásadě chrání nejen „informace“ nebo „myšlenky“ vnímané příznivě nebo považované za neškodné či neutrální, nýbrž i ty, které jsou zraňující, šokující nebo znepokojující, a to s cílem zaručit pluralismus, toleranci a otevřenost ducha, bez nichž demokratická společnost neexistuje. Tato svoboda sice podléhá výjimkám, avšak ty je nutno vykládat restriktivně, a nutnost tuto svobodu omezit musí být přesvědčivě odůvodněna [ESLP, 15. října 2015, Perinçek v. Švýcarsko, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, bod 196, písm. i)].
- 91 Zadruhé ESLP rozhodl, že čl. 10 odst. 2 EÚLP neponechává téměř žádný prostor pro omezení svobody projevu v oblasti politické diskuze nebo otázek obecného zájmu. Vyjádření k takovým otázkám obecného zájmu totiž v zásadě vyžadují silnou ochranu, na rozdíl od vyjádření, které obhajují či odůvodňují násilí, nenávist, xenofobii nebo jiné formy netolerance, jež obvykle chráněny nejsou. Politická diskuze je ze své povahy zdrojem často prudkých polemik, avšak není o nic méně veřejným zájmem kromě případu, kdy překročí určité meze a zvrhne se ve výzvu k násilí, nenávisti a netoleranci (ESLP, 15. října 2015, Perinçek v. Švýcarsko, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, body 197, 230 a 231).
- 92 Zatřetí ohledně „nezbytnosti“ omezení svobody projevu má ESLP za to, že předpokládá naléhavou společenskou potřebu a zásah musí být posuzován z hlediska všech okolností věci za účelem určení, zda byl přiměřený sledovanému legitimnímu cíli a zda jsou skutečnosti uvedené orgány k jejich odůvodnění relevantní a dostatečné. [ESLP, 15. října 2015, Perinçek v. Švýcarsko, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, bod 196, ii) a iii)].
- 93 Tyto zásady musí být z důvodu svého významu zohledněny v projednávaném případě. Je však třeba uvést, že se použijí pouze v rozsahu, v němž jsou relevantní v kontextu této věci, která se vyznačuje specifiky, jež ji odlišují od specifik věcí, jež ESLP umožnily rozvinout jeho judikaturu.
- 94 Je totiž třeba zdůraznit, že zásady plynoucí z judikatury ESLP byly rozvinuty pro situace, kdy stát, jenž přistoupil k EÚLP, přijal vůči osobě, která pronesla vyjádření nebo uskutečnila činnosti, jež tento stát považuje za nepřijatelné, omezující opatření, často trestněprávního charakteru, a uvedená osoba se dovolávala svobody projevu jakožto prostředku obrany proti uvedenému státu.
- 95 V projednávaném případě je naopak žalobce ruským občanem, který má bydliště v Rusku a byl výnosem prezidenta Putina jmenován ředitelem tiskové agentury RS, která je „unitárním podnikem“ ruského státu.
- 96 Při výkonu činnosti novináře, kterou nelze oddělit od jeho funkce ředitele RS, se žalobce několikrát vyjádřil k situaci, kterou ruská vláda vytvořila na Ukrajině, a prezentoval podle názoru Rady události související s touto situací příznivě ve prospěch ruské vlády.
- 97 V tomto kontextu se žalobce dovolává práva na svobodu projevu. Tohoto práva se tedy nedovolává jakožto prostředku obrany proti ruskému státu, ale aby se vyhnul omezujícím opatřením, jež mají zajišťovací, nikoli trestněprávní charakter a Rada je přijala v reakci na činnost a politiku ruské vlády, které destabilizují Ukrajinu. Je přitom obecně známo, že tato činnost a politika jsou v Rusku velmi široce medializovány a ruskému obyvatelstvu velmi často prezentovány prostřednictvím propagandy jako plně odůvodněné.

- 98 Především je třeba uvést, že ruská veřejnoprávní rada pro stížnosti v oblasti tisku (dále jen „ruská rada“) přijala dne 13. února 2014 usnesení týkající se žalobce v návaznosti na stížnost na pořad „Vesti Nedeli“ (události týdne), který moderoval. Při této příležitosti ruská rada uvedla, že vyjádření žalobce v pořadu Vesti Nedeli vysílaném dne 8. prosince 2013 představovala propagandu prezentující události, k nimž došlo ve dnech 30. listopadu a 1. prosince 2013 na náměstí Nezávislosti v Kyjevě (Ukrajina) tendenčně a v rozporu se žurnalistickými zásadami sociální odpovědnosti, nepoškozování, pravdivosti, nestrannosti a spravedlnosti, a to za účelem zmanipulovat ruské veřejné mínění dezinformačními prostředky.
- 99 Žalobce nepopírá svá vyjádření, o nichž ruská rada rozhodla ve svém usnesení, ale tvrdí, že propaganda je chráněna svobodou projevu.
- 100 Kromě toho je nutné poznamenat, že skutečnost, že žalobce propagoval činnost a politiku ruské vlády destabilizující Ukrajinu, vyplývá rovněž z rozhodnutí Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (Lotyšská národní rada pro elektronická média) ze dne 3. dubna 2014 (dále jen „lotyšské rozhodnutí“) a z rozhodnutí Lietuvos radijo ir televizijos komisija (Litevská rada pro rozhlas a televizi) ze dne 2. dubna 2014, potvrzeného Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionální správní soud ve Vilniusu, Litva) dne 7. dubna 2014 (dále jen „litevské rozhodnutí“), týkajících se zrušení vysílání pořadů Vesti Nedeli, jichž se účastnil žalobce, v těchto dvou zemích.
- 101 Podle žalobce jsou lotyšské a litevské rozhodnutí jednostrannými stanovisky, k nimž se žalobce ani RS nemohli vyjádřit, takže z nich Rada nemůže vycházet.
- 102 Zaprvé je třeba uvést, že Rada v písemné odpovědi na otázku Tribunálu uvedla, že uvedená rozhodnutí byla formálně připojena ke správnímu spisu dne 1. února 2016.
- 103 Je tedy sice zřejmé, že tato rozhodnutí tvoří součást důkazů, o něž se opírají akty z března 2016, avšak jinak je tomu u aktů z března 2015 a září 2015.
- 104 V tomto ohledu nelze souhlasit s tvrzením Rady, že v době přijetí aktů z března 2015 již znala obsah lotyšského a litevského rozhodnutí, protože tato rozhodnutí byla, včetně jejich anglického znění, zveřejněna v dubnu a říjnu 2014. Nelze předpokládat, že Rada věděla o každém dokumentu týkajícím se žalobce pouze na základě toho, že tento dokument byl zveřejněn.
- 105 Pokud jde o obsah těchto rozhodnutí, je třeba zaprvé uvést, že Národní rada Lotyšska pro elektronická média dospěla na základě zprávy vypracované lotyšskou policií, která prošetřovala pořady Vesti Nedeli a zejména ty z 2. a 16. března 2014, jichž se účastnil žalobce, k závěru, že tyto pořady obsahují válečnou propagandu legitimizující ruskou vojenskou intervenci na Ukrajině a přirovnávají obránce ukrajinské demokracie k nacistům prostřednictvím prohlášení, že kdyby byli tito obránci u moci, opakovali by zločiny spáchané nacisty.
- 106 Zadruhé Vilniaus apygardos administracinis teismas (správní regionální soud ve Vilniusu) schválil závěr Litevské rady pro rozhlas a televizi, podle něhož pořad Vesti Nedeli ze dne 2. března 2014, který prošetřovala, vyzýval k nenávisti mezi Rusy a Ukrajinci a ospravedlňoval ruskou vojenskou intervenci na Ukrajině, jakož i připojení části ukrajinského území k Rusku.
- 107 Tato konstatování orgánů v obou členských státech, které prošetřovaly dotčené pořady, představují nezvratné důkazy o skutečnosti, že se žalobce dopouštěl propagandy na podporu činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu.
- 108 To platí tím spíše, že žalobce u Tribunálu nezpochybnil konstatování obsažená v lotyšském a litevském rozhodnutí, ale vznesl pouze formální námitky (viz bod 101 výše).

- 109 V tomto ohledu je nutné poznamenat, že okolnosti uvedené žalobcem nemají žádný dopad na skutečnost, že mohl v průběhu řízení před Tribunálem předložit argumenty a důkazy zpochybňující důvodnost konstatování obsažených v uvedených rozhodnutích.
- 110 Kromě toho je nutno poukázat na to, že žalobce ani RS nezpochybnili lotyšské a litevské rozhodnutí před příslušnými vnitrostátními soudy, přestože přinejmenším v případě lotyšského rozhodnutí ze spisu vyplývá, že mohlo být napadeno opravným prostředkem.
- 111 Za těchto okolností je třeba dospět k závěru, že Rada mohla mít na základě rozhodnutí ruského výboru, a pokud jde o akty z března 2016, rovněž na základě lotyšského a litevského rozhodnutí za to, že žalobce vyvíjel propagandu.
- 112 Přijetí omezujících opatření Radou vůči žalobci z důvodu, že se dopouštěl propagandy na podporu činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu nelze přitom považovat za omezení, které je nepřiměřené ve vztahu k jeho právu na svobodu projevu.
- 113 Kdyby tak tomu bylo, neměla by Rada možnost sledovat politický cíl spočívající ve vyvíjení tlaku na ruskou vládu prostřednictvím přijetí omezujících opatření nejen vůči osobám, které jsou odpovědné za činnost nebo politiku této vlády ve vztahu k Ukrajině, nebo vůči osobám, které tuto činnost nebo politiku provádějí, ale také vůči osobám, které jim poskytují aktivní podporu.
- 114 V souladu s judikaturou připomenutou výše v bodě 74 se aktivní podpora vztahuje na formy podpory, které svým kvantitativním nebo kvalitativním významem přispívají k provádění činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu.
- 115 Tento pojem se neomezuje na materiální podporu, ale zahrnuje rovněž podporu, kterou může poskytovat ředitel RS, jež je „unitárním podnikem“ ruského státu, jmenovaný prezidentem tohoto státu, jenž nese konečnou odpovědnost za činnost a politiku, které Rada odsuzuje, a na něž chce reagovat přijetím dotčených omezujících opatření.
- 116 V tomto ohledu je sice pravda, že při posouzení přiměřenosti omezujících opatření týkajících se žalobce je třeba zkoumat, zda tato opatření odrazují ruské novináře od svobodného vyjadřování názorů k politickým otázkám obecného zájmu, jako jsou činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu. Tato skutečnost by totiž měla nepříznivé dopady na společnost jako celek (v tomto smyslu viz rozsudek ESLP ze dne 17. prosince 2004, Cumpăna a Mazăre v. Rumunsko, CE:ECHR:2004:1217JUD003334896, bod 114).
- 117 Tak tomu však v projednávaném případě není vzhledem ke specifické, ne-li jedinečné situaci žalobce, který se dopouští propagandy na podporu činnosti a politiky ruské vlády destabilizující Ukrajinu za pomoci prostředků a pravomoci, jež jsou vlastní funkci ředitele RS, kterou získal na základě výnosu samotného prezidenta Putina.
- 118 Ostatní novináři, kteří chtějí vyjádřit názor k otázkám spadajícím do politické debaty, které jsou celospolečensky významné (viz bod 90 výše), jako jsou činnost nebo politika ruské vlády destabilizující Ukrajinu, a to i prostřednictvím zraňujících, šokujících a znepokojujících komentářů, (viz bod 91 výše), nejsou ve srovnatelné situaci se žalobcem, který jako jediný vykonává funkci ředitele RS na základě svobodné volby prezidenta Putina.
- 119 Na dotčených seznamech se ostatně nevyskytuje jméno žádného jiného novináře a pouze odůvodnění týkající se člena orgánů samozvané „Doněcké lidové republiky“ se týká propagandistických činností.

120 Předchozí úvahy postačují, i vzhledem k široké posuzovací pravomoci Rady (viz bod 88 výše), k prokázání, že omezení práva na svobodu projevu, k nimž mohou vést dotčená omezující opatření, jsou nezbytná a nejsou nepřiměřená, a není nutné zkoumat, zda ostatní důkazy, o které se Rada opírala, dokládají, že žalobce vyzýval k násilí nebo se projevoval nenávisťně.

121 Vzhledem k tomu, že omezení svobody projevu žalobce, k nimž mohou vést dotčená omezující opatření přijatá vůči žalobci, jsou nezbytná a přiměřená sledovanému cíli, je třeba posoudit podmínku, že nesmí být dotčena podstata této svobody.

K absenci zásahu do podstaty svobody projevu žalobce

122 Pokud jde o podmínku, že nesmí být dotčena podstata svobody projevu žalobce, je třeba připomenout, že předmětná omezující opatření stanoví, že členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zabránily vstupu žalobce na jejich území nebo průjezdu přes něj, a upravují zmrazení jeho finančních prostředků a hospodářských zdrojů nacházejících se v Unii.

123 Žalobce je občanem třetího státu, a to Ruské federace, v němž je rezidentem a vykonává v něm zaměstnání jako ředitel RS. Dotčená omezující opatření tedy nezasahují do práva žalobce na výkon jeho práva na svobodu projevu především v rámci jeho profesní činnosti v mediálním sektoru v zemi, v níž má bydliště a pracuje (obdobně viz rozsudek ze dne 4. prosince 2015, *Sarafráz v. Rada*, T-273/13, nezveřejněný, EU:T:2015:939, bod 190 a citovaná judikatura).

124 Tato opatření jsou navíc dočasná a lze je zvrátit. Z článku 6 rozhodnutí 2014/145 totiž vyplývá, že rozhodnutí je průběžně přezkoumáváno, a podle čl. 14 odst. 4 nařízení č. 269/2014 se seznam uvedený v příloze pravidelně přezkoumává alespoň jednou za dvanáct měsíců.

125 Z toho vyplývá, že omezující opatření přijatá vůči žalobci se nedotýkají podstatného obsahu jeho svobody projevu.

126 Vzhledem ke všem předchozím úvahám je namístě první a druhý žalobní důvod zamítnout.

D – K pátému žalobnímu důvodu vycházejícímu ze skutečnosti, že dotčené kritérium je neslučitelné s právem na svobodu projevu, a je tedy protiprávní, pokud umožňuje přijetí omezujících opatření vůči novinářům vykonávajícím toto právo

127 Žalobce vznáší podpůrně proti dotčenému kritériu námitku protiprávnosti ve smyslu článku 277 SFEU pro případ, že by bylo vykládáno tak, že umožňuje přijmout omezující opatření vůči novinářům, kteří vyjádřili názory, jež Rada považuje za diskutabilní. Takto vykládané kritérium by bylo podle jeho názoru nepřiměřené a postrádalo by právní základ. V replice žalobce uvádí, že články 29 SEU a 215 SFEU neumožňují přijetí aktů, které jsou v rozporu se svobodou projevu.

128 Rada zaprvé tvrdí, že tento žalobní důvod je nepřipustný, jelikož podle jejího názoru nesplňuje podmínky stanovené v čl. 76 písm. d) jednacího řádu.

129 Zadruhé Rada uvádí, že dotčené kritérium míří na propagandistické a dezinformační činnosti, které poskytují aktivní podporu ruské vládě při destabilizaci Ukrajiny, a že toto kritérium není v rozporu s právem na svobodu projevu.

130 Z posouzení prvního a druhého žalobního důvodu vyplývá, že dotčené kritérium musí být vykládáno v souladu s primárním právem, které zahrnuje ustanovení na ochranu práva na svobodu projevu (viz body 64 až 70 výše).

131 Tribunál již přitom dospěl k závěru, že dotčené kritérium lze vykládat a aplikovat v souladu s primárním právem, včetně práva na svobodu projevu. Kromě toho bylo konstatováno, že použití tohoto kritéria v projednávané věci na případ žalobce neporušuje jeho právo na svobodu projevu, jelikož Rada dodržela právní podmínky stanovené k omezení této svobody.

132 Za těchto okolností je třeba tento žalobní důvod zamítnout, aniž je nezbytné rozhodnout o námitce nepřípustnosti vznesené Radou.

E – Ke třetímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu

133 Žalobce po připomenutí zásad rozvinutých judikaturou týkajících se dodržování práv na obhajobu v souvislosti s omezujícími opatřeními uvádí, že ačkoli bylo jeho jméno akty z března 2015 ponecháno na sporných seznamech, a nebylo do nich zahrnuto poprvé, nebyl předem informován o důvodech pro ponechání svého jména na seznamu ani neobdržel vážné, věrohodné a konkrétní důkazy, které by uvedené ponechání jeho jména na seznamu mohly odůvodnit.

134 Žalobce zaprvé tvrdí, že akty z března 2015 byly přijaty před tím, než Rada odpověděla na jeho žádost o přístup ke spisu obsaženou v dopise ze dne 4. února 2015. Žalobce se tedy podle svého názoru nemohl z důvodu neznalosti všech skutečností vyjádřit k úmyslu Rady zachovat vůči němu omezující opatření.

135 Zadruhé žalobce uvádí, že jeho dopis ze dne 25. února 2015 nebyl náležitě a nestranně posouzen.

136 Rada nejenže zpochybňuje důvodnost argumentů žalobce týkajících se porušení práv na obhajobu, ale navíc uvádí, že dovolávání se porušení práva na účinnou soudní ochranu ze strany žalobce pouze v rámci tohoto žalobního důvodu je nepřípustné, jelikož není v souladu s minimálními požadavky stanovenými v čl. 76 písm. d) jednacího řádu.

137 Úvodem je nutné vyhovět námitce nepřípustnosti vznesené Radou, jelikož žalobce nepředložil argumenty týkající se konkrétně porušení práva na účinnou soudní ochranu.

138 Je totiž třeba připomenout, že podle čl. 76 písm. d) jednacího řádu, který se v podstatě shoduje s čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991, musí žaloba obsahovat zejména stručný popis žalobních důvodů. Na základě ustálené judikatury musí být navíc tento popis dostatečně jasný a přesný, aby žalovanému umožnil připravit si obranu a Tribunálu rozhodnout o žalobě případně i bez dalších informací. K tomu, aby byla žaloba přípustná, je totiž třeba, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na nichž je založena, vyplývaly přinejmenším stručně, avšak uceleně a srozumitelně z textu samotné žaloby, a to za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti. Podle ustálené judikatury rovněž platí, že každý žalobní důvod, který není dostatečně popsán v návrhu na zahájení řízení, musí být považován za nepřípustný. Obdobné požadavky platí i pro výtky uváděné na podporu žalobního důvodu. Touto nepominutelnou podmínkou řízení se musí unijní soud zabývat i bez návrhu. [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2016, Itálie v. Komise, T-384/14, EU:T:2016:298, bod 38 (nezveřejněný) a citovaná judikatura].

139 Pokud jde o výtku týkající se porušení práva na obhajobu, je třeba připomenout, že základní právo na jeho dodržení během řízení, které předchází přijetí omezujícího opatření je výslovně zakotveno v čl. 41 odst. 2 písm. a) Listiny (viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, Mayaleh v. Rada, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, bod 102 a citovaná judikatura).

140 V tomto kontextu je nutné uvést, že čl. 3 odst. 2 a 3 rozhodnutí 2014/145 a čl. 14 odst. 2 a 3 nařízení č. 269/2014 stanoví, že Rada sdělí dotčené fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu své rozhodnutí, včetně důvodů jejich zařazení na dotčené seznamy, a to buď přímo, je-li známa jejich

adresa, nebo zveřejněním oznámení, čímž jim umožní se k této záležitosti vyjádřit. Jsou-li předloženy připomínky nebo nové podstatné důkazy, Rada přezkoumá své rozhodnutí a dotčenou fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt nebo orgán o této skutečnosti informuje.

- 141 Navíc musí být nejprve uvedeno, že podle čl. 6 třetího pododstavce rozhodnutí 2014/145 je toto rozhodnutí průběžně přezkoumáváno. Dále článek 6 druhý pododstavec tohoto rozhodnutí v původním znění stanovil, že je použitelné do 17. září 2014, přičemž následnými akty bylo několikrát rozhodnuto o jeho prodloužení. Konečně podle čl. 14 odst. 4 nařízení č. 269/2014 se seznam uvedený v jeho příloze pravidelně alespoň jednou za 12 měsíců přezkoumává.
- 142 V projednávaném případě žalobce nenapadl prováděcí rozhodnutí 2014/151 ani prováděcí nařízení č. 284/2014, jimiž Rada zařadila jeho jméno poprvé na seznam (viz bod 3 výše). Jak připustil v písemné odpovědi na dotaz Tribunálu, byl jeho první reakcí na přijetí těchto aktů dopis ze dne 4. února 2015, přestože Rada dne 22. března 2014 zveřejnila oznámení určené osobám, vůči nimž byla přijata omezující opatření upravená rozhodnutím 2014/145, ve znění prováděcího rozhodnutí 2014/151, a nařízením č. 269/2014, ve znění prováděcího nařízení č. 284/2014 (Úř. věst. 2014, C 84, s. 3).
- 143 Toto oznámení mimo jiné uvádělo, že dotčené osoby a subjekty mohou zaslat Radě žádost spolu s podpůrnými dokumenty, aby bylo rozhodnutí o zařazení jejich jmen na seznam připojený k prvním napadeným aktům znovu zváženo.
- 144 Z toho vyplývá, že žalobce velmi dlouho vyčkával, než Radu požádal o přístup k dokumentům, které se jej týkají, a o nové zvážení své situace.
- 145 Kromě toho je nutno uvést, že akty z března 2015 bylo jméno žalobce ponecháno na dotčených seznamech se stejným odůvodněním jako dříve. V této souvislosti je třeba připomenout, že i když Rada nebyla podle judikatury povinna žalobce před jeho prvním zařazením na seznam vyslechnout, aby omezující opatření, která se jej týkají, mohla využít efektu překvapení (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 5. listopadu 2014, *Mayaleh v. Rada*, T-307/12 a T-408/13, EU:T:2014:926, body 110 až 113 a citovaná judikatura), měla ho vyslechnout v zásadě před rozhodnutím o ponechání jeho jména na dotčených seznamech. Právo být vyslechnut před přijetím aktů ponechávajících v platnosti omezující opatření vůči osobám, jichž se tato opatření již týkala, je však nutno dodržet, pokud vůči nim Rada uplatnila nové skutečnosti, a nikoliv tehdy, když je takové ponechání na seznamu založeno na důvodech, které se shodují s důvody pro přijetí původního aktu, jímž byla dotčená omezující opatření uložena (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 28. července 2016, *Tomana a další v. Rada a Komise*, C-330/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:601, bod 67 a citovaná judikatura; obdobně v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 7. dubna 2016, *Central Bank of Iran v. Rada*, C-266/15 P, EU:C:2016:208, bod 33).
- 146 V projednávaném případě se přitom odůvodnění týkající se žalobce v napadených aktech nezměnilo ve srovnání s odůvodněním aktů, jimiž bylo rozhodnuto o prvním zápisu jeho jména na seznam.
- 147 Za těchto okolností neměla zaprvé Rada povinnost žalobce před přijetím napadených aktů vyslechnout.
- 148 Zadruhé je nutné uvést, že Rada každopádně dopisem ze dne 13. února 2015 (viz bod 10 výše) vyzvala žalobce, aby se vyslovil k případnému prodloužení omezujících opatření, jež se jej týkají.
- 149 Je pravda, že žalobce navzdory své žádosti ze dne 4. února 2015, když předkládal připomínky v reakci na výzvu Rady, nezískal přístup k dokumentům, které odůvodňují zápis jeho jména.
- 150 Je však třeba uvést, že i za předpokladu, že by uvedenou žádost, přestože byla formálně založena na nařízení č. 1049/2001, bylo možné považovat za předloženou v rámci přezkumného řízení podle ustanovení uvedených v bodech 140 a 141 výše, a tedy relevantní pro účely posouzení, zda byla práva

žalobce na obhajobu v projednávaném případě dodržena, nelze Radě vytýkat, že tuto žádost nevyřídila ve velmi krátké době před přijetím aktů z března 2015, když žalobci trvalo téměř jedenáct měsíců, než zareagoval na první zápis svého jména a tuto žádost podal.

- 151 V tomto ohledu je třeba připomenout, že byly-li sděleny dostatečně přesné informace umožňující dotyčnému subjektu účelně vyjádřit stanovisko ke skutečnostem zohledněným Radou v jeho neprospěch, nezahrnuje zásada dodržování práva na obhajobu povinnost Rady poskytnout z vlastního podnětu přístup k dokumentům obsaženým v jejím spise. Rada je povinna poskytnout přístup ke všem nedůvěrným správním dokumentům týkajícím se dotčeného opatření pouze na žádost dotyčné osoby (viz rozsudek ze dne 14. října 2009, *Bank Melli Iran v. Rada*, T-390/08, EU:T:2009:401, bod 97 a citovaná judikatura).
- 152 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě, jak bylo konstatováno v rámci posouzení čtvrtého žalobního důvodu, bylo odůvodnění napadených aktů týkajících se žalobce, které se shoduje s odůvodněním aktů, jimiž bylo jeho jméno poprvé zařazeno na seznam, dostatečné, neměla Rada před rozhodnutím o ponechání jeho jména na dotčených seznamech povinnost zpřístupnit žalobci ze svého podnětu spis nebo vyčkat na výsledek žádosti, kterou žalobce nakonec podal. Žalobce již totiž před obdržením dopisu ze dne 16. března 2015 věděl, že se na něj z důvodu jeho činností novináře a ředitele RS vztahují omezující opatření a znal nutně způsoby, jimiž tyto činnosti vykonával.
- 153 Zatřetí a pro úplnost je třeba připomenout, že k tomu, aby porušení práva na obhajobu mělo za následek zrušení aktu, je třeba, aby v případě, že by k uvedené nesrovnalosti nedošlo, mohlo řízení vést k jinému výsledku. V projednávaném případě žalobce nevysvětlil, jaké jsou argumenty a skutečnosti, které by mohl uplatnit, kdyby obdržel dotčené dokumenty dříve, ani neprokázal, že tyto argumenty a důkazy mohly vést v jeho případě k odlišnému výsledku, tedy že vůči němu nedojde k prodloužení dotčených omezujících opatření (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 18. září 2014, *Georgias a další v. Rada a Komise*, T-168/12, EU:T:2014:781, body 106 až 108 a citovaná judikatura). Tento žalobní důvod by tedy každopádně nemohl vést ke zrušení napadených aktů.
- 154 Vzhledem k předchozím úvahám je namíste tento žalobní důvod zamítnout.
- 155 Jelikož byly všechny žalobní důvody vznesené žalobcem zamítnuty, je třeba zamítnout žalobu v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 156 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (devátý senát),

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se zamítá.**
- 2) Dmitriji Konstantinovičovi Kiselevovi se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Berardis

Tomljenović

Spielmann

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 15. června 2017.

Podpisy.

Obsah

Skutkový základ sporu	2
Řízení a návrhová žádání účastníků řízení	3
Právní otázky	4
A – K šestému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení dohody o partnerství	5
B – Ke čtvrtému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění	6
C – K prvnímu a druhému žalobnímu důvodu vycházejícím ze zjevně nesprávného posouzení, pokud jde o použití dotčeného kritéria na situaci žalobce, a z porušení práva na svobodu projevu	8
1. K rozsahu soudního přezkumu	8
2. K výkladu dotčeného kritéria ve světle primárního práva a zejména svobody projevu	9
a) K podmínce, podle níž musí být každé omezení svobody projevu „stanoveno zákonem“ .	10
b) Ke sledování cíle obecného zájmu	11
c) K podmínce, že omezující opatření nesmí být vůči žalobci nepřiměřená	12
K nezbytnosti a přiměřenosti omezení	12
K absenci zásahu do podstaty svobody projevu žalobce	16
D – K pátému žalobnímu důvodu vycházejícímu ze skutečnosti, že dotčené kritérium je neslučitelné s právem na svobodu projevu, a je tedy protiprávní, pokud umožňuje přijetí omezujících opatření vůči novinářům vykonávajícím toto právo	16
E – Ke třetímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu	17
K nákladům řízení	19